

GYS | 2022

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI

GÖREVDE YÜKSELME SINAVLARINA HAZIRLIK

**KONU ANLATIMLI
SORU BANKASI**

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI GÖREVDE YÜKSELME SINAVLARINA HAZIRLIK KONU ANLATIMLI SORU BANKASI

ISBN: 978-0-2021-9269-7

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

2. Baskı: 2021, Ankara

Yayın-Proje Yönetmeni: Özge Türk
Dizgi-Grafik Tasarım: Tolga Durğun
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler - Ankara
(0312 341 36 67)

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

PEGEM Akademi Görevde Yükselme Sınavlarına Hazırlık Yayınlarımız, alanında uzman yazar komisyonumuz tarafından, en son yayımlanan sınav ilanındaki konular kapsamında hazırlanmıştır. Kitaplarımız, yayımlandığı tarihe kadar mevcut olan tüm güncellemeleri kapsamaktadır. Kitaplarımız yayımlandığı tarihten sonra, yayımlanan sınav ilanlarına eklenen ya da çıkarılan konular ve mevzuat güncellemeleri, okuyucularımızın sorumluluğu dâhilindedir. Sınava girecek olan adaylarımız, yayınıımızda bulunan mevzuat konularında yer alan Ek Form veya Örnek Formlara (<http://www.mevzuat.gov.tr>) internet adresinden ulaşabilirler.

Sahil Güvenlik Komutanlığı Görevde Yükselme Sınavlarına Hazırlık Konu Anlatımlı Soru Bankası yayınıımızda bulunan konu anlatımları, siz değerli okuyucularımızın toplam iş yükü gözetilerek, öz ve net bilgilerden uzaklaşmadan, güncel bir yayın iletme gayesi ile özenle hazırlanmıştır. Konularda teorik çerçeve net bir şekilde çizilmiş, çözümlü testler ve cevaplı tarama testleri ile pratiğe ilişkin çok sayıda örneğe yer verilmiştir.

Kitaba ilişkin sorularınızı, şikâyet ve önerilerinizi **pegem@pegem.net** adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır. Soru ve görüşleriniz mutlaka dikkate alınacak ve en kısa sürede ilgili ekibimiz tarafından dönüş yapılacaktır. Yayınıımızın sınavlarınızda başarı getirmesi dileklerimizle...

PEGEM Akademi

Kitap içerisindeki bazı testlerin çözümleri için QR kodu okutunuz.

Karekod okutmak için tavsiye edilen uygulamalar

QR Droid

Qrafter

pegem.net'ten ulaşmak için

<https://depo.pegem.net/sahilguvenlikkomutanligigyscozum.pdf>

DİKKAT

Bilindiği üzere, 4/07/2018 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 477 Sayılı Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’de (KHK), Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’ne yönelik “Bakanlar Kurulu, Başbakan” ibarelerine yönelik düzenlemeler yer aldı.

Söz konusu düzenlemeyle;

“Yürütme maddeleri

MADDE 72 – (1) Yürürlükte bulunan kanun ve kanun hükmünde kararnameler ile 10/5/2018 tarihli ve 7142 sayılı Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnamelerin yürütme maddelerinde Bakanlar Kurulu ve bakanlara yapılmış olan atıflar Cumhurbaşkanına yapılmış sayılır.

Tüzükler, Bakanlar Kurulu kararları ve yönetmelikleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, bu Kanun Hükmünde Kararname ile değişiklik yapılan kanunların ilgili maddeleri gereğince yürürlüğe konulmuş olan tüzükler, nizamnameler, Başbakanlık ve Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikler ile diğer işlemler yürürlükten kaldırılmadıkça geçerliliğini sürdürür.” hükümlerine yer verilmiştir.

T.C. anayasasının Geçici 21’inci maddesinde ise “Kanunlar ve diğer mevzuat ile Başbakanlık ve Bakanlar Kuruluna verilen yetkiler, ilgili mevzuatta değişiklik yapılıncaya kadar Cumhurbaşkanı tarafından kullanılır” hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, kitabımızda, Sahil Güvenlik Komutanlığı Yükselme Sınavına yönelik yer verilen konular <http://www.mevzuat.gov.tr/> internet adresinden güncel olduğu düşünülerek aynısına yer verilmiştir. Ancak, bazı mevzuatlarda “Bakanlar Kurulu, Başbakan ve bakanlık isimleri” gibi ibarelerin güncellenmediği görülmüştür.

Okuyucularımızın, kitapta yer alan bazı mevzuatlarda ve çıkmış sorularda “Bakanlar Kurulu, Başbakan ve bakanlık isimleri” gibi ibarelerin yer alması halinde yukarıdaki kanun hükmünün göz önüne alınarak değerlendirmeleri gerekmektedir...

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM:	T.C. Anayasası	1
2. BÖLÜM:	657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu.....	83
3. BÖLÜM:	4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu.....	129
4. BÖLÜM:	4483 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun	143
5. BÖLÜM:	4982 Bilgi Edinme Hakkı Kanunu	s147
6. BÖLÜM:	Etik Davranış İlkeleri ve Kamu Yönetiminde Etik	155
7. BÖLÜM:	2692 Sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu.....	177
8. BÖLÜM:	Sahil Güvenlik Komutanlığı Teşkilat, Görev ve Yetkileri Yönetmeliği	189

TESTLER

Atatürk, Türk Devrimini ve Atatürkçü Düşünce Sistemi	210
İnsan Hakları.....	214

BAŞLANGIÇ İLKELERİ

Başlangıç metni, anayasanın maddelerinin başlamasından önce yer alan, madde numarası olmayan, 9 paragraftan oluşan ve Anayasa'ya hâkim olan temel felsefeyi yansıtan bir metindir. Anayasanın herhangi bir maddesi gibi bağlayıcıdır. Bununla birlikte başlangıç metni anayasaya dahildir.

Başlangıç Metni İlkeleri

- Atatürk İlke ve İnkılaplarına Bağlılık
- Atatürk Milliyetçiliği
- Atatürk Medeniyetçiliği
- Çağdaş Medeniyet Düzeyine Ulaşma Azmi
- Millî Egemenlik
- Anayasanın ve Hukukun Üstünlüğü
- Özgürlükçü Demokrasi
- Doğal Haklar
- Türk Varlığının Devleti ve Ülkesiyle Bölünmezliği
- Sosyal Adalet ve Eşitlik
- Kuvvetler Ayrılığı
- Lâiklik
- Her Türk Vatandaşının Onurlu Bir Hayat Sürdürme ve Maddî ve Manevî Varlığını Geliştirme Hakkı

NOT

Başlangıç metni anayasaya ilk kez 1961 Anayasası ile girmiştir. 1982 Anayasası'ndaki başlangıç metninin ilk paragrafı olan 12 Eylül 1980 harekâtının meşruluğu 1995'te Anayasa'dan kaldırıldı. Bununla birlikte başlangıç metni anayasaya dahildir.

1982 ANAYASASI GENEL ESASLARI**Madde 1. Devletin şekli :**

- ▼ "Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir."

Madde 2. Cumhuriyetin temel nitelikleri sayılmıştır:

- "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde;
- İnsan haklarına saygılı,
- Atatürk milliyetçiliğine bağlı,
- Başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan,
- **Demokratik,**
- **Laik,**
- **Sosyal,**
- **Hukuk devletidir."**

a. Atatürk Milliyetçiliğine Bağlı Devlet İlkesi

- * Milliyetçilik ilkesi 1924 Anayasası'nda 1937 yılında yapılan değişiklikle ilk kez yer almıştır. 1961 Anayasası milliyetçilik yerine "millî devlet" ifadesini kullanmıştır. **1982 Anayasası'nda ise "Atatürk milliyetçiliğine bağlı devlet" olarak formüle edilmiştir.**
- * Atatürk milliyetçiliğinin, milletin din, dil, ırk gibi maddi unsurlardan oluştuğunu kabul eden objektif milliyetçilik anlayışı yerine; mazi ve ülkü birliği, zengin bir hatıra mirası, ortak yaşama iradesi gibi manevi değerlerin birleşiminden oluştuğunu kabul eden **subjektif milliyetçilik anlayışına** dayandığı kabul edilmektedir.

b. Demokratik Devlet İlkesi**Demokratik bir rejimin unsurları şunlardır:**

- Siyasal makamlar, düzenli aralıklarla tekrarlanan serbest seçimlerle belirlenmelidir.
- Seçimler eşit şartlarla yürütülen, birden fazla siyasi partinin katılabildiği bir nitelik taşımalıdır.
- Temel hak ve hürriyetler, yasal olarak tanınmış ve güvence altına alınmış olmalıdır.

Demokratik seçimin ilkeleri

Seçimlerin Serbestliği İlkesi: Hiçbir baskı ve zorlama altında olmaksızın vatandaşların özgürce oy kullanabilmeleridir.

NOT

1982 Anayasası'nda 1987 yılında yapılan değişiklikle oy vermeyenlere para cezası getirilmesi öngörülmüştür. Bu nedenle seçimler serbest olsa da oy kullanmak bir yükümlülüktür.

Genel Oy İlkesi: Herkesin oy hakkına sahip olmasını ifade eder. Servet, öğrenim düzeyi, cinsiyet, ırk, din, dil gibi sınırlamalar olmadan herkesin oy hakkına sahip olmasıdır.

NOT

Kanunuesasi ve 1921 Anayasası'nda, sadece erkeklerin oy hakkı bulunuyordu. 1924 Anayasası'nda 1934 yılında yapılan değişiklik ile kadınlara da milletvekili seçme ve seçilme hakkı verilerek tam anlamıyla genel oy ilkesi benimsenmiş oldu. Kadınlar bu hakkı ilk kez 1935 genel seçimlerinde kullandı.

Eşit Oy İlkesi: Oy verme hakkına sahip herkesin sadece 1 oy hakkına sahip olmasını ifade eder.

Gizli Oy Açık Sayım – Döküm İlkesi: Baskı altında kalmadan oy vermenin gizli; sayım ve dökümün ise kamuya açık yapılması anlamına gelir.

DİKKAT

1921 ve 1924 Anayasalarında gizli oy ilkesine yer verilmemiştir.

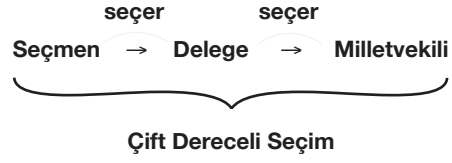
Gizli oy ve açık sayım ilkesi ilk kez, 1950 yılındaki kanun değişikliği ile benimsenmiştir.

Gizli oy açık sayım-döküm esasına göre yapılan ilk seçimler, 1950 seçimleridir.

Tek Dereceli Seçim İlkesi: Bu ilke, seçmenlerin seçilecek kişileri doğrudan seçmelerini ifade eder. Bunun tam tersi seçimler çift dereceli seçimlerdir.

NOT

1924 Anayasası döneminde 1946'da seçimden önce çıkarılan 4918 sayılı Milletvekilleri Seçimi Kanunu ile iki dereceli seçim sistemi, tek dereceli çoğunluk seçim sistemine dönüştürüldü. 1946 seçimlerinden önce iki dereceli seçim sistemi uygulanmaktaydı.

Seçimlerin Yargısal Denetimi: Bu ilke, seçimlerin gerek yönetimi ve gerekse seçimler ile ilgili her türlü uyuşmazlığın çözümünün yargı organları tarafından yapılmasını ifa eder.

DİKKAT

Seçimlerin yargının yönetim ve denetimi altında yapılacağı ilkesi, ilk kez 1924 Anayasası döneminde **1950 yılındaki** bir kanun değişikliği ile gelmiştir. Bu ilkeye göre yapılan ilk seçimler **1950** seçimleridir.

Yüksek Seçim Kurulu ilk kez **1950**'de kurulmuştur.

Yüksek Seçim Kuruluna yer veren ilk anayasa ise **1961 Anayasası**'dır.

c. Laik Devlet İlkesi

- * Laiklik, din ve devlet işlerinin ayrılması, devletin bütün dinlere eşit muamale etmesi, herkesin inancını serbestçe yapabilmesi ve devlet yönetiminin din kurallarına dayandırılmamasını ifade eder.

Laik devletin unsurları şunlardır:

- Devletin resmî bir dininin olmaması
- Devlet kurumları ile din kurumlarının birbirinden ayrılması
- Hukuk kurallarının din kurallarına dayandırılmaması
- Devletin tüm din mensuplarına eşit davranması ve tüm dinler ve inançlar karşısında tarafsız kalması
- **İnanç hürriyeti:** Kişilerin istediği dine inanabilme, istediği dini benimseyebilme, ve inancını açıklamaya zorlanmama ve inancından dolayı kınanıp suçlanmama hakkının mutlak suretle tanınmasıdır.
- **İbadet hürriyeti:** Kişilerin inancının gereğini yerine getirme, dini tören, ayin ve ibadet yapma ve dine uygun kıyafete sahip olma hakkının tanınmasıdır.

NOT

Din ve vicdan hürriyetinin ilk kısmı olan inanç hürriyetinin mutlak olduğu, ibadet hürriyetinin ise mutlak olmadığı, gerektiğinde kamu düzeni gibi sebeplerle sınırlandırabileceği kabul edilmektedir.

Türkiye'de laikliğin aşamaları

- * Laikliğe yönelik ilk anayasal adım, **1928'de** "Devletin dini İslam'dır." ibaresinin anayasadan çıkarılmasıdır. Yine aynı yıl şer'i hükümler TBMM'nin görevleri arasından çıkarılmış ve milletvekili yemin şekli değiştirilmiştir.
- * En son olarak **1937 yılında** laiklik ilkesi diğer Atatürk ilkeleri ile birlikte Anayasaya girmiştir.

d. Sosyal Devlet İlkesi

Sosyal devlet, sosyal barışı ve sosyal adaleti sağlayarak insan onuruna yaraşır bir hayat temin etmek üzere devletin belli bir ölçüde sosyal hayata ve ekonomiye müdahalesini meşru gören anlayıştır.

Sosyal Devletin amaçları şunlardır:

- Herkese, insan onuruna yaraşır asgari bir yaşam düzeyi sağlamaya çalışmak
- Ulusal geliri artırmak ve bunun adaletli dağılımını sağlamak
- Özgürlüklerin gerçekleşmesi için maddi olanak sağlamak
- İşsizliğin önüne geçmek
- Fırsat eşitliğini sağlamak

Sosyal Devleti Gerçekleştirmenin Araçları

- Devletin gerektiğinde **kamulaştırma ve devletleştirilmeye** başvurması ve özel mülkiyetteki mal varlığı değerini kamu mülkiyetine aktarması
- Devletin **sosyal ve ekonomik hakları** tanıması ve gerçekleşmesi için gerekli tedbirleri alması
- Devletin **planlama** yapması
- Devletin **adil bir vergilendirme** sistemini benimsemesi
- Devletin **sendikal hak ve hürriyetleri** tanıması

DIKKAT

*Sosyal devlet ilkesine **ilk kez 1961 Anayasası'nda** yer verilmiştir. Bu anlamda sosyal devletin bir aracı olan sosyal ve ekonomik haklara yer veren ilk anayasa 1961 Anayasası'dır.*

e. Hukuk Devleti İlkesi

- * Hukuk devleti devletin bütün işlem ve eylemlerinin hukuka uygun olmasını ifade eder. Yani devletin yasama, yürütme ve yargı organlarının hukuka bağlı olmasıdır.

Hukuk devletinin unsurları şunlardır:

- İdarenin bütün işlem ve eylemleri yargı denetimine tabi olmalı
- Yasama ve yürütme işlemleri yargısal denetime tabi olmalı
- Yargının bağımsızlığı ve hâkimler teminatlı olmalı
- Temel hak ve hürriyetler güvence altına alınmış olmalı
- Yasalar anayasaya aykırı olmamalı
- Adil yargılanma hakkı olmalı
- Kuvvetler ayrılığı olmalı
- Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı olmalı
- İdarenin faaliyetleri belirli (kanuniliği) olmalı
- İdarenin mali sorumluluğu olmalı

NOT

Devlet idaresinin işlemleri ve eylemleriyle vatandaşlara verdiği maddi ve manevi zararları karşılamasıdır.

- Kanuni hâkim güvencesi olmalı

NOT

Hiç kimsenin kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılmayacağını ve bu yönde yargı yetkisine sahip olağanüstü mahkemelerin kurulmayacağını öngören bir güvencedir.

Madde 3. Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti

- Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür.
- Dili Türkçedir.
- Bayrağı, şekli kanunda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.
- Millî marşı "İstiklal Marşı"dır.
- Başkenti Ankara'dır.

Madde 4. Değiştirilemeyecek hükümler

- Anayasanın 1. maddesindeki devletin şeklinin cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile 2. maddesindeki cumhuriyetin nitelikleri ve 3. maddesindeki hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.

Madde 5. Devletin temel amaç ve görevleri**1982 Anayasası'na göre devletin temel amaç ve görevleri şunlardır:**

- Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü,
- Ülkenin bölünmezliğini,
- Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak,
- Toplumun refah ve huzurunu sağlamak,
- Kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak sурette sınırlayan siyasal, ekonomik, sosyal engelleri kaldırmak, insanın maddi ve manevi varlığını geliştirmesi için uygun koşulları yaratmak için çalışmaktır.

Madde 6. Egemenlik

- Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir.
- Türk milleti, egemenliğini, anayasanın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanır.
- Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.

Madde 7. Yasama yetkisi

- Yasama yetkisi Türk milleti adına **TBMM**'nindir. Bu yetki devredilemez.

Madde 8. Yürütme yetkisi ve görevi

- Yürütme yetkisi ve görevi, **Cumhurbaşkanı** tarafından, anayasa ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.

Madde 9. Yargı yetkisi

- Yargı yetkisi, Türk milleti adına **bağımsız ve tarafsız** mahkemelerce kullanılır.

Madde 10. Kanun önünde eşitlik

- Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetmeksizin kanun önünde eşitlidir.
- **Kadınlar** ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.
- **Çocuklar, yaşlılar, zrller, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler** için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olmaz (**2010 Anayasa değişikliği**).
- Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.
- Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.

Madde 11. Anayasanın stnlğ ve bağlayıcılığı

- Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.
- Kanunlar anayasaya aykırı olamaz.

NOT**Değiştirilmeyecek Hükümler;****1. Madde: Devletin şekli**

- * Türkiye Devleti Bir Cumhuriyet'tir.

2. Madde: Cumhuriyetin Nitelikleri

- * Başlangıç ilkesine Dayanan Devlet
- * Atatürk Milliyetçiliğe Bağlı Devlet
- * İnsan Haklarına Saygılı Devlet
- * Demokratik Devlet
- * Laik Devlet
- * Sosyal Devlet
- * Hukuk Devleti

3. Madde: Devletin Bütünlüğü, Resmi Dili, Bayrağı, Millî Marşı ve Başkenti

- * Türkiye Devleti lkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür.
- * Resmi dili Türkçe'dir.
- * Bayrağı, şekli kanunda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.
- * Millî marşı "İstiklal Marşı"dır.
- * Başkenti Ankara'dır.